

KHUYẾN NGHỊ CHUNG SỐ 23

VỀ NGƯỜI BẢN ĐỊA*

1. Trong quá trình xem xét báo cáo của các Quốc gia thành viên theo quy định tại Điều 9 Công ước quốc tế về xóa bỏ mọi hình thức phân biệt chủng tộc, Ủy ban về Xóa bỏ mọi hình thức phân biệt chủng tộc luôn quan tâm đến tình trạng của người bản địa. Về vấn đề này, Ủy ban liên tục khẳng định rằng, mọi sự phân biệt đối với người bản địa cũng thuộc phạm vi điều chỉnh của Công ước. Vì vậy, các Quốc gia thành viên phải tiến hành những biện pháp cần thiết để chống lại và loại bỏ những sự phân biệt này.
2. Ủy ban ghi nhận rằng Đại hội đồng Liên hợp quốc đã tuyên bố Thập kỷ quốc tế về người bản địa thế giới lần đầu vào ngày 10 tháng 12 năm 1994, trong đó khẳng định các quy định trong Công ước quốc tế về xóa bỏ mọi hình thức phân biệt chủng tộc cũng được áp dụng đối với người bản địa.
3. Ủy ban ý thức được thực tế rằng người bản địa đã và đang bị đối xử phân biệt ở rất nhiều nơi trên thế giới, và không được hưởng một số quyền và tự do cơ bản. Cụ thể là họ đã bị mất nhiều đất đai và tài nguyên của tổ tiên do sự xâm nhập của các công ty thương mại và các doanh nghiệp nhà nước. Hậu quả là việc duy trì bản sắc văn hóa, lịch sử của họ cũng bị đe dọa.
4. Ủy ban kêu gọi các Quốc gia thành viên:
 - (a) Công nhận và tôn trọng văn hóa, lịch sử, ngôn ngữ và lối sống của người bản địa như là những yếu tố góp phần làm giàu cho văn hóa quốc gia, và thúc đẩy sự duy trì bản sắc đó.
 - (b) Đảm bảo rằng các thành viên của các dân tộc bản địa được tự do và bình đẳng không bị phân biệt đối xử dựa trên những đặc điểm cụ thể về nguồn gốc bản địa của họ.
 - (c) Cung cấp cho người bản địa những điều kiện sống trong khả năng kinh tế cho phép và điều kiện phát triển xã hội phù hợp với đặc điểm văn hóa của họ.
 - (d) Đảm bảo rằng mọi thành viên của các dân tộc bản địa có quyền bình đẳng trong việc tham gia vào các hoạt động cộng đồng và không có quyết định nào liên quan đến quyền và lợi ích của họ được tiến hành mà không có sự đồng ý chính thức của họ.
 - (e) Đảm bảo rằng các cộng đồng bản địa có thể thực hiện các quyền của họ và làm giàu truyền thống văn hóa, các tập quán cũng như duy trì ngôn ngữ của họ.

* Phiên họp thứ 51 (1997)

5. Ủy ban yêu cầu các Quốc gia thành viên đặc biệt công nhận và đảm bảo cho người bản địa được từng bước quay lại vùng đất của tổ tiên họ mà đã bị mất, bị chiếm hoặc bị sử dụng vào các mục đích khác mà không được sự đồng ý của họ; cũng như đảm bảo quyền chiếm hữu, phát triển, quản lý và sử dụng đất đai, lãnh thổ và tài nguyên đó. Trong trường hợp bất khả kháng, quyền lợi của họ phải được thay thế bằng việc đền bù công bằng và chính đáng. Sự đền bù này có thể bằng đất đai và lãnh thổ.
6. Ủy ban cũng yêu cầu các Quốc gia thành viên đưa nội dung về người bản địa vào trong báo cáo định kỳ với đầy đủ thông tin về tình trạng của họ như yêu cầu trong các quy định của Công ước.